

RENAȘTEREA

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secția III, sub Nr. 111—1938.

S'a dus bucuria inimii noastre, întorsu-s'a întru plângere desfătarea noastră. Căzut-a cununa capului nostru și vai nouă.

Plângerile lui Jeremia 5, 15.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

MOARTEA PATRIARHULUI MIRON

Luni 6 Martie c. I. P. S. Patriarh Miron Cristea a încetat din viață la Cannes în Franța. O scurtă boală de pneumonie a curmat existența celei mai venerabile figuri a Bisericii și neamului nostru din epoca contemporană. Fiul țăranilor Gheorghe și Domnița Cristea din Toplița-Murășului a fost un predestinat al Cerului prin însușirile și cariera lui excepțional de strălucite. Cei din urmă 40 de ani de istorie românească se leagă strâns de numele lui, fiind că n'a fost act de seamă, în zbuciumul sufletului nostru către libertate și unitate, la care el să nu fi luat parte ca luptător entusiast sau îndrumător înțelept.

Depășindu-și semenii de studii și de viață în chip neobișnuit, a urcat toată ierarhia demnităților, dela cea de învățător în Orăștie, până la aceea de Patriarh, Regent și Prim Ministru. Nu vom mai găsi în istoria Țării un al doilea exemplu de o asemenea ascensiune uimitoare. În toate demnitățile pe cari le-a cucerit, a dovedit aceeași vrednicie neîntrecută de intuiție ageră a împrejurărilor și de cunoaștere a oamenilor, de înfrângere a dificultăților și de asigurare a biruințelor. Optimismul ire-



I. P. S. Patriarh MIRON CRISTEA
1868—1939

zistibil și idealismul luminos ce-l călăuziseră neîntrerupt, i-au dat puțința unei activități enorme și variate în toate domeniile vieții naționale. Suflet de o extremă sensibilitate, a vibrat intens la durerile neamului robit de ieri, ca și la bucuriile libertății depline de azi, luptând fără odihnă pentru unitatea națională până în ceasul istoric al înfăptuirii ei, ca apoi să se devoteze cu același entuziasm consolidării ei în hotarele pe veci întregite.

Biserica ortodoxă, al cărei cărmaciul plin de autoritate și dibăcie a fost, îi datorează unificarea și organizarea ei temeinică, izbutind să-i asigure un prestigiu impresionant în creștinătatea răsăriteană și apuseană.

Cel dintâi Patriarh, cel dintâi Regent și cel dintâi Prim Ministru cleric al României Mari, I. P. S. MIRON CRISTEA va trece în istoria neamului ca o glorie singulară a Ierarhiei ort. române.

Lângă sicriul lui vărsăm lacrimi curate de adâncă întristare și nemărginită recunoștință.

Domnul din ceruri să așeze în corturile Sale pe neuitatul părinte sufletesc al României Mari.

I. M.

Din prilejul morții prof. A. Buzdug.

Academia Teologică din Cluj a suferit o grea lovitură, pierzând pe unul dintre cei mai buni profesori ai ei. Cu prof. Andrei Buzdug se mai duce unul dintre aceia cari au luptat neobosiți cu greutatea începutului de înfiripare a primei instituții de cultură teologică ortodoxă în capitala Ardealului desrobot.

O boală nemiloasă îl răpește școalei, Bisericii strămoșești și neamului după 3 luni de suferințe în vârstă abia de 47 ani. Când după strădani neobosite începe a se bucura de roadele activității sale atât de multilaterale și însuflețite ne părăsește, lăsând în urmă multă mahnire și un gol greu de umplut. E golul la catedră, pe care a cinstit-o cu entuziasmul muncii; golul în sufletul colegilor și studenților lui, cari l-au stimat și iubit; golul la amvon,

de unde cuvântului adeseori a desmorțit și încălzit sufletele credincioșilor la focul învățurii evanghelice; golul în presa și viața noastră bisericească, unde ocupa un loc de frunte; golul în Clujul românesc, care în el totdeauna găsea un sprijinitor a tot ceea ce este bine și folositor națiunii sale; golul în familia sa, care rămâne fără un soț ideal și tată iubitor.

Cine l-a cunoscut pe prof. Andrei Buzdug, a rămas cu impresia că a cunoscut un om de valoare, dotat cu toate calitățile, merit a captiva, a convinge și a conduce.

Nici o faptă în linia vieții lui atât de scurte, nu stă alături de drumul drept al cinstei, al muncii continue, al jertfei pentru binele comun al semenilor săi. Om de știință cu serioasă pregătire teologică, dar ceea ce are caracteristic în de-

osebi, este credința adâncă în Dumnezeu și Biserica lui. În sufletu-i se armonizează perfect știința zilelor noastre cu credința religioasă profundă, neclinită. Prin el vorbește omul de știință incarnat în creștin și invers. Una are a o mulțumi instrucției sale serioase, iar cealaltă educației alese în familia sa preotească.

S'a născut în 9 Decembrie 1891 în comuna Josenii-Bârgăului, jud. Năsăud. Tatăl său un preot venerabil, urmaș al unei tricentenare familii preotești, îl designează dela început misiunii preotești. Cursul primar îl urmează în satul natal, alături de copii grănicerilor. Studiile liceale le face la Năsăud și Blaj. În 1910 se înscrie la Facultatea de Teologie din Cernăuți. Are fericirea de a asculta pe vestiți profesori E. Popoviciu, Găină, Voiuțchi, Gheorghiu, etc. E promovat doctor în Teologie în 1917.

Înarmat cu o bună pregătire, în Septembrie 1918 este numit profesor de religie la școalele din Bistrița. În același an este ales deputat sinodal al protopopiatului Bistriței, distincție care și-o menține până la moarte. În aceasta calitate participă activ la furtunoasele ședințe ale sinodului arhidiecezan dela Sibiu, iar după înființarea Episcopiei Clujului, la toate Adunările eparhiale, în calitate de raportor al vreuniei din comisiuni.

În toamna anului 1919 vine la Cluj ca profesor de religie la liceul „Gh. Barițiu“, unde funcționează până în 1924, când este chemat profesor la nou înființata Academie Teologică. Între timp funcționează prin chemare și la Seminarul Pedagogic din Cluj. Pretutindeni lasă în urmă numai regrete. Vioiciunea și sinceritatea îl impun ca om dorit în ori și ce mediu ar intra.

Pe lângă lecțiile la catedră,

indiferent școala unde a funcționat, lecții bine pregătite și ținute cu regularitate de om conștient de importanța studiului pe care-l predă nu numai din punct de vedere științific, ci și educativ, găsește timp a activa pe toate terenele vieții publice românești. În biserică, în asociațiile patriotice, pe tribunele publice prezența lui este dorită, cuvântul îi este ascultat. Deși mic de statură, glasul lui vădește un suflet mare.

Timpul de reculegere și-l petrece în sânul familiei, citind, pregătindu-și cursurile de teologie practică, editând manuale de religie pentru clasele primare, și 4 volume de predici pentru toate ocaziile.

Cea mai bună apreciere a valorii acestor scrieri este faptul, că la câteva luni după apariție s'a cerut o a doua ediție.

Ii rămânea timp să satisfacă și obligațiile sociale, să se întâlnească cu prietenii, să glumească, fiind cunoscut ca om de spirit. Unde venea aducea cuvântul înveselitor pentru cei buni și demni, dar fiind și tăios, pentru parveniți. Era tocmai în epoca de intensă productivitate intelectuală. Avea de unde da din belșug pentru toți câți doriau lumina. Moartea a întrerupt nu numai firul unei vieți omenești, a stins o lumină, menită a lumina încă căile vieții tineretului nostru.

Pentru ceace a fost și înfăptuit în lume, cu resemnarea ce ne rămâne în fața morții, noi colegii lui dela Academie, rugăm pe bunul Dumnezeu, să-l odihnească cu dreptii. Pe Domnul l-a servit cu credință și dragoste toată viața, Domnul să-l fericească în împărăția vieții vecinice.

Dr. L. G. MUNTEANU

Cuvântul Episcopiei

la înmormântarea prof. Dr. Andrei Buzdug, ținut de Prot. Consilier Dr. Vasile Sava:

*Prea Sfinți Părinți,
Jalnică asistență,*

Când am auzit, Vineri după masă, sunetul clopotelor dela Catedrală ni s'a strâns tuturor inima, pentru că ne temeam fiecare, ca aripa morții să nu fi atins viața celui mai iubit prieten al nostru, pe care îl știam pe patul de suferință, a profesorului de teologie Andrei Buzdug. Nădejdea noastră a fost zădarnică, temerea a fost întemeiată. Sunetul clopotelor a aruncat jalea nu numai asupra celor mai apropiați ai săi, asupra familiei, ci a aruncat lînfoliul de doliu asupra Eparhiei noastre întregi.

Cu Dr. Andrei Buzdug nu pleacă dintre noi un simplu credincios al bisericii noastre, nu pleacă nici un simplu preot profesor și protoiereu, ci pleacă o personalitate, care avea un loc bun determinat în viața acestei Eparhii, căreia i-a închinat



Prof. Dr. Andrei Buzdug

toată munca, tot sbuciumul și toate resursele sale de viață, dela întemeierea ei și până azi.

Eu l-am cunoscut prin 1920 când se puneau temelile acestei Eparhii. Era cel mai îngrijat de soarta Eparhiei, cel care pune cel mai mult suflet după cea mai bună cunoștință a sa întru aranjarea primelor începuturi de viață nouă bisericească aici, în metropola Ardealului. Iar când în 1924 se deschide noua Academie teologică din Cluj se înrolează și el în șirul profesorilor acestei Academii, unde a desvoltat o muncă considerabilă.

Această muncă nu l-a împiedecat însă ca să-și pună întreaga sa ființă în slujba Bisericii și a neamului.

De câteori avea această sfântă Catedrală nevoie de un bun purtător al cuvântului, el era gata să împărtășească din prinosul sufletului și a cunoștințelor sale și altor frați creștini. Cuvântările sale avântate, pline de întărire sufletească, vor rămânea vecinic în memoria noastră, iar cărțile sale de predici vor servi de far îndrumător păstorilor de suflete viitori.

A fost membru al adunării eparhiale a nou înființatei Eparhii a Vadului, Feleacului și Clujului, dela prima alegere a acestei adunări din 1919 și până azi, reprezentând circumscripția electorală a Bârgăului.

Dacă comisiunile bisericești și culturale a acestei adunări aveau nevoie de un raportor iscusit, cine altul putea să îndeplinească cu mai multă conștientitate această chemare, decât Andrei Buzdug.

A fost membru al Consistorului Metropolitan și în această calitate era poate mult mai bun și mai iertător, decât l-ar fi iertat litera legii, era de o bunătate molipsitoare pentru colegii săi din Consistor.

În lanțul multiplelor sale ocupațiuni bisericești, Andrei Buzdug mai găsea răgaz să participe în mod intens și la viața publică. A făcut parte din rândul celor care luptau pentru apărarea temeinică a elementului

românesc în acest oraș, în calitate de membru al Blocului Românesc, și în calitate de consilier la Primărie, trimis de acest Bloc.

Era membru în organizațiunile de conducere a Ligii Antirevisioniste și a Națiunii Patriotice, la a căror lucrare a participat cu mult spor.

Andrei Buzdug a trăit numai o jumătate de viață în timp, dar a trăit o bogată și adâncă viață prin lucrarea sa și foloasele ei.

Locul pe care l-a ocupat în sânul diferitelor instituțiuni bisericești și naționale îl va îndeplini poate Dumnezeu și timpul, dar locul ce-l lasă gol în rândul nostru ca prieten, vai, nu poate fi îndeplinit niciodată. Pentru aceasta jalea și regretul nostru sunt atât de adânci și nemărginite, — pomenirea lui va rămânea în veci

în viața noastră de toată zilele, și mai cu seamă în rugăciunile noastre către Atotputernicul, până la sfârșitul vieții.

Plecii iubite prietene pe un drum fără de întoarcere și noi nu putem decât să talmăcim înaintea Tatălui ceresc cuvintele Mântuitorului citate de Tine în fruntea unei cuvântări: „Eu în calitate de slujitor al Tău Te-am preamărit pe Tine pe pământ; lucrul, pe care mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit. Arătat-am numele Tău oamenilor pe cari mi-ai dat mie, și cuvântul Tău păzitul-am. Și acum mă preamărește, Tu, Părinte, cu mărirea care este la Tine“, în veci, Amin.

Cuvântul preoțimei Eparhiei Clujului

prin Prot. Nicolae Vasiu:

Jalnică asistență,

Din șirul propovăduitorilor învățării lui Hristos se desprinde azi unul dintre cei mai vrednici, dintre cei mai zeloși, dintre cei mai cu adevărat credincioși. Preotul care își închinase toată puterea lui de muncă, toată comoara de cunoștințe și tot avântul de talmăcitor a sfințelor adevăruri religioase, de acum nu mai este printre noi.

Meșterul elocinței ortodoxe contemporane, preotul-profesor Andrei Buzdug, a încetat de-a mai scrie și a încetat de-a mai cuvânta.

Moartea și-a rostit judecata ei și trupul lui, mistuit de boala cea mai fără de leac, este parte din pământul din care toți suntem făcuți și întru care toți ne întoarcem. Lângă acest trup, stors și sleit de energia roditoare, care a nutrit timp de două decenii un număr extraordinar de mare de suflete, doritoare de dumnezeiască credință, stau, în acest moment, copleșiți de durere: soție, două fiice, rudenii, prieteni, colegi, cunoscuți de aici și din depărtare.

Soția își jelește fericirea ce n'o va mai întâlni în drumul vieții sale pământești niciodată, copilele orfane

strigă în casa lor pustie un nume la care nu mai știe să răspundă, cu aceeași dragoste nimeni din această lume, rudeniile se vor deprinde cu greu să nu-l mai caute pe cel dintre cei mai buni, iar prietenii, colegii și cunoscuții, care au stat vreodată sub farmecul vorbei lui doimoale, aproape că nu pot crede știrii morții lui necruțătoare.

Dar moartea n'a rostit cuvânt de judecată, decât pentru ceace este trecător în ființa lui Andrei Buzdug. Pentru că el n'a fost numai praf și pulbere pe care-o bat vânturile, ci harul dumnezeiesc a aprins întru el și în ființa lui trecătoare o flacăra ce va încălzi și lumina, din veac în veac, până la desăvârșirea împărăției lui Dumnezeu, a cărui deosebit de devotat slujitor a fost în pământ-teasca sa intrupare.

S'a spus odinioară că oratorul este „vir bonus bene dicendi peritus“, adică om nobil, priceput să vorbească frumos, iar azi, când tehnica, materialismul pozitivist și oportunistul egocentric a rănit de moarte orice preocupare altruistă și idealistă, dacă se mai întâlnește un om preocupat aproape exclusiv numai de asemenea țeluri, fără îndoială nu i se poate aduce un omagiu mai binemeritat ca acela că, cine vorbește în sens moral frumos este un om atât de bun, încât valoarea lui „sub specie aeternitatis“ este infinit mai mare decât a oricărei mărimi lumești.

Și cu adevărat în domeniul teoretic al propovăduirii lui Hristos, preotul-profesor Buzdug este azi, aici în Ardeal, cel mai popular și al vremurilor actuale cel mai corespunzător orator bisericesc. Cuvântările sale cuprinse într-o serie de volume și potrivite lor mai importante momente din viața credincioșilor, sunt mărturii nepieritoare pentru adecvata înțelegere a necesităților pastorației moderne.

În numele preoților, care muncesc zi de zi în ogorul cel mai spinos al vieții bisericești, mă simt astfel deplin îndreptățit să-i aduc eu această supremă recunoștință, pentru că lucrările sale omiletice sunt azi sfetnicii și îndrumătorii cei mai prețioși ai preoțimii ortodoxe.

Dar pentru că să se poată aprecia, după cuviință, importanța acestui mare fiu al Bisericii ortodoxe, trebuie să lăsam să se reflecteze în oglinda amintirii, pe lângă opera sa omiletică și didactică, și viața sa de toate zilele ca om și ca preot.

Era mic de statură, dar acest trup mărunțel era un ales vas al Duhului sfânt prin virtuțile morale care străluciau în afară prin toate gândurile, prin toate simțimentele și prin toate faptele sale. Devotamentul față de misiunea sa nu l'a putut umbri nici odată nici ambițiile deșarte, nici patimi meschine, nici renunțări compromițătoare. Profilul caracterului său moral a păstrat totdeauna și între toate împrejurările vieții sale, aceeași frumusețe a preotului care trăiește în climatul purificat al concepției de viață creștine. Soț ideal și tată nubi-

tor de copiii săi, ca puțini alții, n'a uitat însă pentru o clipă măcar ceeace spusese apostolul că „mie a vieții este Hristos.“

Și astfel s'a adevărit că acela care a cuvântat și a scris frumos, știuse să și trăiască tot atât de frumos în sensul etic al cuvântului.

Și într'adevăr ultimele momente ale vieții sale trebuie să rămână, pentru totdeauna, ca o elocventă pildă a modului cum se pregătește de moarte un creștin convins și care, ca preot, și-a mărturisit în fața lumii, prin graiu și faptă credința sa. Cuvintele sale ultime au fost cuvintele rugăciunii dela împărășanie: „Cred

Doamne și mărturisesc,“ iar spasmul trupului ce nu voia să se lase biruit de moarte, n'a încetat, decât în momentul când a primit, cu ultima lucrare a conștiinței, sfânta cuminecătură. Atunci, ca prin minune, sbuciumul a încetat brusc și sufletul lui, descătușat de obida trupeză, a putut să se desprindă de trup.

Așa a murit un distins orator bisericesc aici pe pământ, ca tot atunci glasul Tatălui ceresc să răspundă din înălțimea dreptei sale judecări: Bine, slugă bună și credincioasă, intră întru împărăția fericirii vecinice, de care te-ai învrednicit pe deplin după viața ta.

La mormântul Prot. Iovian Murășan.

Cuvântarea rostită de P. C. cons. eparh. Dr. Seb. Stanca.

În zăgazul scurt al vremii trecătoare, care ne întrunește în jurul celor ce pleacă din lumea aceasta, cuvine-se să rupem din graba clipelor fugare un crâmpel de popas și deschizând cartea mohorâtă a morții și ispitind povața crucilor de morminte să ne duminim asupra adevărului etern al vieții, statornicit de Dumnezeu în granițe neînțelese de neputincioasa minte omenească.

Crește în asemenea clipe ca un înfiorător semn de întrebare rostul sbuciumului ce-l stăpânește pe om în viața de pe pământ. Iar catafalcul morților ne dă răspunsul, mare și vecinic nedesmințit: „Deșertăciune sunt toate, când dobândim lumea în groapă ne sălășluim.“

În viforul valurilor vieții nu simțim că omul este numai un trup rătăcitor, care se avântă o clipă la suprafața apelor eternității, pentruca în clipa următoare să piară pentru totdeauna.

Și numai în momentele cari pun zăvoare pe gliile mormântului simțim cum crește în jurul nostru tot mai largă moșia morții și scade tot mai neputincios hotarul nimiciniei omenești.

Pământul cu porunca forțelor sale formidabile își reclamă împrumutul: „Pământ ești și în pământ te vei întoarce“ și nu rămâne în urmă decât lumina sufletului, pentruca lumina aceasta este nepieritoare și trece totdeauna biruitoare peste întunec.

Ispitiți de amărăciunea deșertăciunii acestei vieți pământești neputincioși de a schimba rosturile înțelepciunii dumnezeiești ne tânguim adeseori cu glasul poetului:

Sărmanul meu popor

Din zi în zi pădurea bătrână se rarește

Azi un stejar mâini altul pe rând se

îprăbușește

Și largi poene triste rămân în urma lor.

Stând în fața sicriului în care își doarme odihna somnului de veci un slujitor credin-

cios, devotat al altarului, în oglinda cugetului se conturează pe 'ndelete icoana vieții răposatului nostru tovarăș de muncă în via Domnului.

Crâmpetele fugare se înfiripă rând pe rând înșiruiind o nesfârșită înlanțuire de sbuciumări și lupte cu împotririile neajunsurilor din partea omului pornit din rustica oblăduire a vieții simpliste dela țară spre culmile luminii. Este eterna poveste a intelectualului român din Ardeal, ispitit de avântul neostoit pentru afirmarea belșugului de bogății intelectuale și sufletești în cercuri largi, cari depășesc hotarale înguste ale gliilor răsturnate de tăișul lacomului plug.

Așa îl văd și pe preotul și protopopul Iovian Mureșan. S'a smuls și dânsul din seninătatea patriarhală a preocupărilor milenare ale unui popor de țărani și înfruntând obstacolele chinuitoare, dar oțelitoare de energii, s'a avântat cu perseverență eroică spre atmosfera saturată de lumină a civilizației, acolo unde se frământă, problemele și patimile intelectualității moderne. De acolo din umbra frunzișului ce încunjură zidurile albe ale casei țărănești, a plecat cu merindea virtuților curate și sănătoase ale patrimoniului nostru național și biruind greutatea învățaturii migăloase s'a fixat și dânsul în rândurile frunzașilor intelectuali cu rost de conducător în marea oaste a culturii noastre naționale.

Și în această ipostază și-a făcut datoria cu cinste deplină dând din lumina sa, câștigată cu trudă îndelungată lumină și celor pe cari și-a luat sarcina să-i păstorească.

În volbura vieții luntrea i s'a isbit de multe stânci împotrivoare, a îndurat primejdia multor vârtejuri amenințătoare, dar cu seninătatea și tenacitatea cârmaciului neclintit în credința ajutorului lui Dumnezeu, a biruit lăsând în urmă o dără luminoasă

în slujba neamului și a bisericii sale.

Și iată, astăzi se supune și dânsul chemării glasului din ceruri: „Veniți la mine toți cei osteniți și veți afla odihnă sufletelor voastre.“

Spre această odihnă dumnezeiască a plecat dintre noi sufletul său, liniștit și împăcat că și-a plinit chemarea pe acest pământ. Pentruca a păzit în tot cursul vieții sale cuvântul Sf. Ion Gură de aur „Celace ia asupra sa grija de preot, trebuie să aibă înțelepciune dela Dumnezeu, integritate morală, curățenia vieții și virtute peste firea omenească.“ Și răposatul a luminat pe cei din întunec, a întărit pe credincioși în legea străbună și în iubirea de neam, a mângăiat pe cei neputincioși, a laudat pe cei drepti, a învățat pe cei vii, a plâns pe cei morți și s'a rugat pentru toți drept-

credincioșii creștini. (Marcu II. XII. 46).

Pentru toată munca neobosită în slujba sfântului altar și a bisericii sale P. S. Sa Episcopul nostru și Consiliul eparhial îi aduce la despărțirea sa de viața pământească deplinul omagiu de mulțumită și recunoștință, rugând pe Dumnezeu să-i dea odihna binemeritată în latura dreptilor și să-i facă parte de fericirea vecinică în lumina împărăției sale. Amin.

Cuvinte Regale:

Numai o credință desăvârșită și o muncă fără preget pot duce la o deplină izbândă!

*

Simbolul veșniciei sunt copiii noștri, iar veșnicia noastră este România.

Pe marginea unei conferințe arhieresti

In sala arhiplină a Teatrului național din Cluj ne-au venit, din înălțimea unui scaun episcopal, în Dumineca ortodoxiei cuvintele pline de înțelepciune, menite să deslușească în ce măsură poate ortodoxia să desăvârșească renașterea națională, al cărei suflu înviează astăzi viața neamului nostru.

P. S. S. Episcopul Nicolae Colan a început prin a lămuri aceste două noțiuni: ortodoxia și renașterea națională. Ortodoxia este dreapta credință în Dumnezeu, Părintele tuturor care a izbăvit lumea înămolită în mocirla păcatelor prin Fiul Său unul născut și care o cârmuește spre destinele ei spirituale prin Duhul său cel sfânt de viață dătător.

Ea ne-a păstrat ființa noastră ca neam, căci Biserica nu neagă realitățile etnice. Ea ne-a scos la suprafața istoriei. Ea ne-a împărțit dreptatea și ea ne-a învățat să plângem și să ne bucurăm în viers. În ea a crezut neamul nostru și ea ne-a mântuit.

Nașterea și renașterea, spune P. S. Sa, pornesc dela Dumnezeu. Orice învoire venind dela Dumnezeu, este o minune. Nu e oare o minune renașterea naturii în fiecare primăvară? Și mai cu seamă, nu e o minune schimbarea totală a unor oameni certați cu toate legile dumnezeiești? Nu e o minune, se întreabă P. S. Sa, învoirea sufletelor lor încărcate cu toate slăbiciunile, spre o viață virtuoză?

Renăscutul e cel mai bun cetățean al stăpânirii lumesti, căci el știe care sunt îndatoririle sale (Mateiu 22, 21).

Conducându-ne mai departe,

cu atâta iscusință, prin labirintul acestei probleme atât de complexe, P. S. Episcop Nicolae ne arată că renașterea națională este o funcție a renașterii religioase, deoarece credința religioasă determină caracterul unei nații. Religia, spune în mod atât de fericit strălucitul cărturar care este P. S. Sa, nu este un simplu compartiment izolat în palatul vieții noastre, ci e duhul de viață, puterea spirituală, care pătrunde și purifică toate compartimentele vieții noastre.

Iată de ce omul credincios este și va fi întotdeauna om al datoriei. De ce? Fiindcă lucrază numai după porunca fricii de Dumnezeu, de a cărui dreaptă judecată nimeni nu poate fugi. Nici singuraticii indivizi, nici națiile.

De aceea trudirile spre o viață curată și fericită pentru individ nu se pot sprijini decât pe principiile legii noastre străbune.

În cuvinte vibrante P. S. Sa ne înfățișează renașterea religioasă a neamului. Biserici se înalță la sate ca în timpurile de eternă glorie a vovozilor noștrii, iar în sufletul țaranilor se vădește o sânguință tot mai mare spre cele sufletești. Dar, regenerarea națiunii nu se poate face decât printr'o regenerare a elementelor ei constitutive, și aceasta nu o poate înfăptui decât ortodoxia, care a avut un rol atât de salutar în trecutul neamului nostru.

Făcând apoi o paralelă între ortodoxie și celelalte religiuni, arată, cu o putere de convingere a argumentului cu atât mai mare, cu cât este bazat pe fapte, nu pe ipoteze, că

acest rol nu-l poate avea decât religia noastră națională. Într'adevăr pe când catolicismul are în vedere numai marea colectivitate a umanității, iar protestantismul face din națiune numai o adunătură de indivizi, ortodoxia crede cu tărie în reala și justificata existență a națiunilor. În concepția ei, națiunile fiind florile grădinei lui Dumnezeu, ea stă în ajutor fiecărei din ele atunci, când încearcă să soarbă puteri de viață nouă.

Prin ascultare și prin slujire lui Dumnezeu, Regelui și Națiunii ne vom renaște într'o obște nouă și fericită, spune P. S. Sa și aceasta o vedem în exemplul vieții Mântuitorului. Încheind cu un vibrant apel către toți acei buni creștini ai țării noastre, P. S. Sa citează versurile poetului I. Lapădatu, versuri de laudă lui Dumnezeu, care nu a uitat și nu va uita pe Românul care crede în el.

Cuvintele P. S. S. Episcopul Nicolae Colan au avut un adânc răsunet în sufletele cutremurate ale ascultătorilor, și fiecare a plecat mai întărit în credința sa și mai conștient de rolul important pe care ortodoxia noastră îl joacă în opera de regenerare a neamului nostru.

Conferința aceasta minunată, care a deschis ciclul conferințelor organizate de F.O.R. și Societatea femeilor ortodoxe, a fost o luminoasă lecție de educație religioasă și patriotică.

EVANGHELIA

Marcu 8, 34 - 9, 1.

Pe calea mântuitorului post, cei ce nădăjduim iertarea păcatelor noastre și învierea la o nouă viață, să luăm aminte la dumnezeescul îndemn cuprins în cuvintele — grele ca aurul, aspre ca granitul, cutremurătoare ca bulgării aruncați pe sicriul așezat în groapă — ale Evangheliei: „Oricine voiește să vină după mine să se lăpede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze.”

Cuvintele acestea ne desvăluie taina vieții creștine. Ele nu au menirea să alunge din lume bucuria, seninătatea, fericirea, Dimpotrivă; sunt destinate să înlesnească șederea între oameni a acestor fiice ale cerului. Lăpădarea de sine e garanția fericirii.

Sf. apostol Pavel a exprimat acest adevăr prin fraza: „e mai bine să dai, decât să primești.” Viața omenească nu e altceva decât o în-lănțuire nesfârșită de acte ale dăruirii, ale lăpădării de sine. Dăruim cea mai mare parte a vieții noastre profesiei pe care o avem, iar dragostea și grija noastră o împărțim între soție, copii, rudeni, națiune, patrie, umanitate. Nouă nu ne rămâne decât dreptul de a ne dăruii.

Dar tocmai prin acest drept trăim; acest drept e marea mângăere a noastră. Ce s'ar alege de noi dacă n'am

avea dreptul să iubim și să ne dăruim? Lumina sufletului și pacea vieții e iubirea; dar ea nu se poate manifesta decât în fapte de devotament, în fapte de eroism.

Oamenii se gândesc la suferințe, când e vorba despre lăpădarea de sine. Dar lăpădarea de sine e transfigurarea, îndumnezeirea suferinței, nobilitarea ei.

Suferințele îi pândesc și pe cei buni și pe cei răi, și pe cei ce nu au altă grijă decât a propriei lor persoane și pe cei ce cunosc și practică sfânta virtute a lăpădării de sine. A suferit ucigașul Cain și dreptul Abel.

A suferit apostolul Petru și trădătorul Iuda. Mucenicii și făcătorii de rele au împărtășit aceeași suferință. Până când va fi păcat în lume, va fi și suferință. Pe capul celor buni o aduc cei răi; pe capul celor răi propria lor răutate. Dumnezeu a lăsat suferințele ca o osândă a păcatelor. ca un imbold spre căutarea mântuirii.

În mijlocul suferințelor lăpădarea de sine e mână întinsă spre ajutor. E dovada vredniciei, e înșiruirea în rândul celor buni, e dreptul de a trăi prin iubire. Iar omul e fericit în măsură în care știe și poate iubi.

I. G.

INFORMAȚIUNI

Parastas pentru Patriarhul Miron. Miercuri 8 l. c., ora 12 s'a săvârșit în catedrala noastră un parastas pentru odihna sufletului Fericitului Patriarh Miron, de către P. Sf. Episcop Nicolae Colan, înconjurat de consilierii eparhiali Dr. Seb. Stanca, Dr. V. Sava, L. Curea, I. Goron, prot. G. L. Munteanu Rectorul Academiei teologice, pâr. V. Mateiu, diaconii V. Bogdan și An. Scurtu. Răspunsurile le-a dat corul Academiei teologice de sub conducerea dlui prof. Dr. V. Pețrașcu.

Erau pe față șefii de autoritate civile și militare în frunte cu dl general Cristea Vasilescu, numeroși profesori universitari printre cari dd. I. Lupaș, Sextil Pușcariu, I. Mateiu, Al. Borza, Gh. Bratu, I. Oțoiu, și alt public ales din oraș. Am remarcat și o delegație a Agru-lui.

Conferințe religioase. Ca și în anii precedenți, Soc. Femeilor Ortodoxe în colaborare cu F. O. R.-ul eparhial au ținut să organizeze în postul Paștilor un ciclu de conferințe religioase, pe cari le a inaugurat în Dumineca ortodoxiei chiar P. Sf. Episcop Nicolae Colan. Un public imens a ascultat prima conferință arhierască. Celelalte vor fi ținute în sala IV a Universității, în fiecare Duminecă, după sf. liturghie.

România și Polonia. Cu ocazia vizitei pe care dl Gafencu, ministrul nostru de Afaceri Străine a făcut-o în capitala Poloniei, oamenii de Stat ai celor două țări au avut ocazia să afirme din nou deplina solidaritate ce dăinuște între statele noastre. Ziarele polone declară că în Europa Centrală nu se poate face nici o acțiune solidă pentru pace fără România. Ne bucură prestigiul de care țara noastră are parte peste hotare și ne bucură să vedem două state, strâns unite, lucrând pentru nobila cauză a popoarelor doritoare de liniște și muncă creatoare.

Pius XII. Acesta este numele ales de noul Papă, în onoarea predecesorului său. Noul Pontif este Cardinalul Eugenio Pacelli în vârstă de 63 de ani. Este născut la Roma, ceea

ce nu s'a mai întâmpnat din timpul lui Inocențiu XII. acum 200 de ani. Noul Papă a fost ales cu 61 de voturi din 62, după al treilea scrutin. Votul care-i lipsea pentru a avea unanimitatea este chiar votul său, pe care l-a dat celui mai în vârstă cardinal din conclave. Ceremonia încoronării va avea loc în balconul binecuvântărilor, biserica Sf. Petru nefiind destul de încăpătoare. Într'adevăr biserica nu poate adăposti decât 50.000 de persoane. Noul Pontif va urma linia de conduită a predecesorului său susținând acțiunea catolică în lume și independența Vaticanului față de State.

Înarmările Angliei. Silită de înarmările uriașe ale Germaniei și Italiei, Anglia a hotărât să repare greșelile trecutului printr'o înarmare cât mai masivă. Astfel bugetul actual prevede peste 2000 miliarde Lei pentru cele trei servicii de apărare, inclusiv apărarea pasivă. Această sumă enormă privește numai aviația. Țările se pregătesc pentru dezastrul de mâine. Ne rămâne însă speranța că până la sfârșit va birui dragostea creștinească și bunul simț.

Tragedia spaniolă. Spre ușurarea lumii civilizate, războiul fratricid din Spania e aproape terminat. După recunoașterea guvernului Franco de către marile democrații apăsene și după demisia președintelui Azana, Spania republicană își trăește ultimele clipe. Guvernul Negrin a fost răsturnat, iar Cartagina s'a răsculat. Balaurul roșu, care a ucis mii de preoți, martiri ai credinței și a distrus sute de biserici monumentale și opere nemuritoare de artă, este înfrânt. Spania renaște, civilizată și creștină.

Inscrieri la Surorile de ocrotire. Institutul Surorilor de Ocrotire din Cluj, Calea Moșilor Nr. 27, aduce la cunoștință că anul acesta admiterile pentru anul I. se fac la 1 Aprilie. Candidatele sunt rugate a-și înainta de urgență cererea și următoarele acte: de naștere, doveditor că împlinește 18 ani, de cetățenie, școlaritate (de cel puțin 4 cl. secundare), moralitate și medical. Toate elevele sunt bursiere, întreținerea gratuită, însă uniforme și cărțile privesc pe eleve. Durata cursului: doi ani și jumătate. Se apelează la elemente serioase, cu suflet, dornice de a îmbrățișa o carieră demnă și frumoasă. După absolvire devin funcționare de Stat, cu leafă începătoare de 3500 Lei și vor fi imediat numite în post.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4235/1939.

PROGRAMUL serviciilor divine în catedrală în decursul Postului mare.

1. În fiecare zi de lucru dimineața la ora 9: Sf. Liturghie înainte sfințită. Sâmbătă la ora 8: Sf. Liturghie a lui Ioan, în fiecare zi, seara la ora 18: Serviciul prescriș de tipic

2. În Dumineci sărbători la ora 9: Utrenie, la ora 10: Sf. Liturghie, la ora 18: Vecernie.

3. La Vecerniile de Dumineca seara vor predica studenții Academiei teologice.

4. La serviciul de Vineri seara vor predica P. C. profesori Dr. Gal. Munteanu și Dr. Ioan Pașca.

5. În săptămâna a V-a din post Miercuri și Vineri, în săptămâna patimilor Luni, Marți și Miercuri seara Denii.

Programul serviciilor din săptămâna Patimilor și dela Inviere se va publica la timpul său.

Cluj, la 22 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1228/1939.

Comunicat.

Având în vedere că în unele parohii evreii cer organelor noastre parohiale să fie primiți în sânul bisericii ortodoxe, aducem la cunoștință preoților noștri că nu se va lua în seamă nici o cerere de trecere la ortodoxie din partea evreilor, dacă nu va fi însoțită de actul doveditor că solicitatorul este cetățean român, având cetățenia dobândită prin respectarea tuturor formelor legale.

Cluj, la 20 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1455/1939.

Comunicat.

După trecerea din viață a P. C. protopop Iovian Mureșan din Turda, Consiliul nostru eparhial în ședința sa din 28 Februarie a numit administrator protopopesc al tractului Turda pe P. C. protopop Romul Popa din Luduș, iar administrator al parohiei pe pr. Emil Mureșan din Turda până la alegera, confirmarea și introducerea noului protopop. Preoții tractului Turda se vor adresa deci în cauzele lor oficiale P. C. protopop dela Luduș.

Cluj, la 2 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1511/1939.

Comunicat.

Al 62-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preoțesc” al Eparhiei noastre s'a acordat în suma de 59.200 Lei (cinczeci și nouă mii două sute) familiei fiecărui protopop al tractului Turda Iovian Mureșan decedat în ziua de 23 Februarie 1939.

Ajutorul s'a acordat cf. art. 5 lit. a) din Regulamentul fondului.

Cluj, la 3 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.